

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē yuddhakāṇḍē
॥ daśādhikaśatatamaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ daśādhikaśatatamaḥ sargaḥ ॥

rāvaṇasya strīṇāṃ vilāpaḥ

rāvaṇaṃ nihataṃ śrutvā
rāghavēṇa mahātmanā |
antaḥpurād viniṣpētū
rākṣasyaḥ śōkakarśītāḥ ॥ 6.110.1 ॥

vāryamāṇāḥ subahuśō
vēṣṭantyaḥ kṣitipāṃsuḥ |
vimuktakēśyaḥ śōkārtā
gāvō vatsahatā iva ॥ 6.110.2 ॥

uttarēṇa viniṣkramya
dvārēṇa saha rākṣasaiḥ |
praviśyāyōdhanaṃ ghōraṃ
vicinvantyō hataṃ patim ॥ 6.110.3 ॥

āryaputrēti vādinyō
hā nāthēti ca sarvaśaḥ |
paripētuh kabandhāṅkāṃ
mahīm śōṇitakardamām ॥ 6.110.4 ॥

tā bāṣpaparipūrṇākṣyō
 bharṭṛśōkaparājitāḥ |
 karīṇya iva nardantyaḥ
 karēṇvō hatayūthapāḥ || 6.110.5 ||

dadrśustā mahākāyaṃ
 mahāvīryaṃ mahādyutim |
 rāvaṇaṃ nihaṭaṃ bhūmau
 nīlāñjanacayōpamam || 6.110.6 ||

tāḥ paṭim sahasā dṛṣṭvā
 śayānaṃ raṇapāṃsuṣu |
 nipētustasya gātrēṣu
 cchinnā vanalatā iva || 6.110.7 ||

bahumānāt pariṣvajya
 kācidēnaṃ rurōda ha |
 caraṇau kācidālambya
 kācit kaṇṭhē'valambya ca || 6.110.8 ||

utkṣīpya ca bhujau kācid
 bhūmau suparivartatē |
 hatasya vadaṇaṃ dṛṣṭvā
 kācinmōhamupāgamat || 6.110.9 ||

kācidaṅkē śīraḥ kṛtvā
 rurōda mukhamīkṣatī |
 snāpayantī mukhaṃ bāṣpai -
 stuṣārairiva paṅkajam || 6.110.10 ||

ēvamārtāḥ patim̐ dṛṣṭvā
 rāvaṇaṃ nihataṃ bhuvi |
 cukruśurbahudhā śōkād
 bhūyastāḥ paryadēvayan || 6.110.11 ||

yēna vitrāsitaḥ śakrō
 yēna vitrāsitō yamaḥ |
 yēna vaiśravaṇō rājā
 puṣpakēṇa viyōjitaḥ || 6.110.12 ||

gandharvāṇāmṛṣiṇām ca
 surāṇām ca mahātmanām |
 bhayaṃ yēna raṇē dattaṃ
 sō'yaṃ śētē raṇē hataḥ || 6.110.13 ||

asurēbhyaḥ surēbhyō vā
 pannagēbhyō'pi vā tathā |
 bhayaṃ yō na vijānāti
 tasyēdaṃ mānuṣād bhayaṃ || 6.110.14 ||

avadhyō dēvatānām ya -
 stathā dānavarakṣasām |
 hataḥ sō'yaṃ raṇē śētē
 mānuṣēṇa padātinā || 6.110.15 ||

yō na śakyaḥ surairhantum̐
 na yakṣairnāsuraistathā |
 sō'yaṃ kaścdivāsattvō
 mṛtyum̐ martyēna lambhitaḥ || 6.110.16 ||

ēvaṃ vadantyō rurudu -
 stasya tā duḥkhitāḥ striyaḥ |
 bhūya ēva ca duḥkhārtā
 vilēpuśca punaḥ punaḥ || 6.110.17 ||

aśṛṇvatā tu suhrdām
 satataṃ hitavādinām |
 maraṇāyāhrtā sītā
 rākṣasāśca nipātītāḥ |
 ētāḥ samamidānīm tē
 vayamātmā ca pātitaḥ || 6.110.18 ||

bruvāṇō'pi hitaṃ vākya -
 miṣṭō bhrātā vibhīṣaṇaḥ |
 drṣṭaṃ paruṣitō mōhāt
 tvayā'tmavadhakāṅkṣiṇā || 6.110.19 ||

yadī niryātītā tē syāt
 sītā rāmāya maithilī |
 na naḥ syād vyasanaṃ ghōra -
 midam mūlaharaṃ mahat || 6.110.20 ||

vṛttakāmō bhavēd bhrātā
 rāmō mitrakulaṃ bhavēt |
 vayaṃ cāvidhavāḥ sarvāḥ
 sakāmā na ca śatravaḥ || 6.110.21 ||

tvayā punarnṛśaṃsēna
 sītāṃ saṃrundhatā balāt |

rākṣasā vayamātmā ca
trayaṃ tulyaṃ nipātitaṃ || 6.110.22 ||

na kāmakāraḥ kāmaṃ vā
tava rākṣasapuṅgava |
daivaṃ cēṣṭayatē sarvaṃ
hataṃ daivēna hanyatē || 6.110.23 ||

vānarāṇāṃ vināśō'yaṃ
rākṣasānāṃ ca tē raṇē |
tava caiva mahābāhō
daivayōgādūpāgataḥ || 6.110.24 ||

naivārthēna ca kāmēna
vikramēṇa na cājñayā |
śakyā daivagatirlōkē
nivartayitumudyatā || 6.110.25 ||

vilēpurēvaṃ dīnāstā
rākṣasādhipayōṣitaḥ |
kurarya iva duḥkhārtā
bāṣpaparyākulēkṣaṇāḥ || 6.110.26 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē
yuddhakāṇḍē daśādhikaśatatamaḥ sargaḥ ||